

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 59/24

V Luxemburgu 22. marca 2024

Súdne štatistiky 2023: potvrdenie štrukturálneho nárastu sporov na Súdnom dvore

Čiastočné prenesenie prejudiciálnej právomoci zo Súdneho dvora na Všeobecný súd (ktorého kapacita sa v posledných rokoch zdvojnásobila) umožní zabezpečiť lepšiu rovnováhu pracovnej záťaže medzi oboma súdmi

Súdny dvor

- **Zvýšenie počtu priamych žalôb** (žaloba o neplatnosť a žaloba o nesplnenie povinnosti, najmä v oblasti životného prostredia) podaných na Súdny dvor.
- Najviac prejudiciálnych otázok predložených Súdnemu dvoru v roku 2023 sa týkalo priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (najmä pokiaľ ide o **právo na azyl**).
- Geografický pôvod prejudiciálnych konaní:
 - súdy všetkých členských štátov bez výnimky sa v priebehu uplynulého roka obrátili na Súdny dvor, čo svedčí o životaschopnosti dialógu „medzi súdmi“;
 - zvýšenie počtu návrhov zo súdov **Bulharska, Poľska a Rumunska**.

Všeobecný súd

- **Hranica 20 000 konaní začatých na Všeobecnom súde od jeho založenia** bola prekročená.¹
- Možno konštatovať nárast začatých konaní najmä v oblasti **duševného vlastníctva** a hospodárskej a menovej politiky (najmä v oblasti **bankového práva**).
- **Zvýšenie počtu skončených konaní** a udržanie **trvania konaní na uspokojivej úrovni** (v priemere 18,2 mesiaca) vďaka účinnému riadeniu konaní a zdvojnásobením počtu sudcov.
- Zvýšenie počtu konaní ukončených rozšírenými rozhodovacími zloženiami pozostávajúcimi z 5 sudcov (123 vecí, t. j. + 23 %).

Počet konaní začatých na oboch súdoch v roku 2023 prekročil, po prvýkrát v histórii inštitúcie, symbolickú hranicu 2 000. Tento počet však zahŕňa sériu 404 vecí podaných na Všeobecný súd v októbri 2023, ktoré sú v podstate totožné.² Ak sa tieto veci nezohľadnia, počet podaných žalôb je síce stále veľmi vysoký, ale blíži sa počtu z predchádzajúcich rokov (1 710 v roku 2022 a 1 720 v roku 2021).

Tieto čísla teda potvrdzujú rastúci trend počtu začatých konaní, ktorý bolo možné zistiť počas posledného desaťročia. Toto zvýšenie je štrukturálne, najmä pred Súdnym dvorom.

V rokoch 2014 až 2018 bolo na Súdny dvor podaných v priemere 723 vecí ročne, zatiaľ čo v rokoch 2019 až 2023 sa

tento priemer zvýšil na 833, čo predstavuje priemerný nárast o 15 % (110 vecí ročne).

Pokiaľ ide o počet skončených konaní, Súdnemu dvoru a Všeobecnému súdu sa v roku 2023 podarilo uzavrieť celkovo 1 687 vecí, čo je počet mierne vyšší ako priemer za posledné roky (1 667 vecí ročne v rokoch 2019 až 2022).

Počet prebiehajúcich konaní zostal v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi stabilný (bez ohľadu na 404 totožných vecí podaných na Všeobecný súd, ktoré už boli spomenuté).

Celkový vývoj súdnej činnosti inštitúcie v rokoch 2019 – 2023

Všeobecný prehľad	2019	2020	2021	2022	2023
Začaté konania	1 905	1 584	1 720	1 710	2 092
Skončené konania	1 739	1 540	1 723	1 666	1 687
Prebiehajúce konania	2 500	2 544	2 541	2 585	2 990

Súdny dvor

Štatistiky za uplynulý rok opäť odrážajú **trvalý charakter činnosti Súdneho dvora v posledných rokoch**. V roku 2023 bolo na Súdny dvor predložených 821 vecí, čo je o niekoľko vecí viac ako v roku 2022, a 783 vecí bolo skončených, čo je pomerne podobný počet ako v predchádzajúcich troch rokoch. Priemerná dĺžka konaní bez ohľadu na povahu konaní bola 16,1 mesiaca a počet konaní prebiehajúcich k 31. decembru 2023 bol 1 149.

Rozdelenie sporov podľa povahy konaní je tiež vo všeobecnosti podobné rozdeleniu sporov v predchádzajúcich rokoch – návrhy na začatie prejudiciálneho konania a odvolania stále predstavujú viac ako 90 % všetkých vecí predložených Súdnemu dvoru. **Významný vývoj predstavuje zvýšenie počtu priamych žalôb**. Zatiaľ čo v roku 2021 dosiahol tento počet historicky najnižšiu hodnotu, len 29 nových vecí, v roku 2023 sa zvýšil na 60, čo je viac ako dvojnásobok. Tento nárast možno vysvetliť jednak zvýšením počtu žalôb o neplatnosť (8 žalôb podaných v roku 2023 v porovnaní s iba 2 žalobami v roku 2022), pričom len členský štát (Poľsko) podal v minulom roku sedem žalôb proti

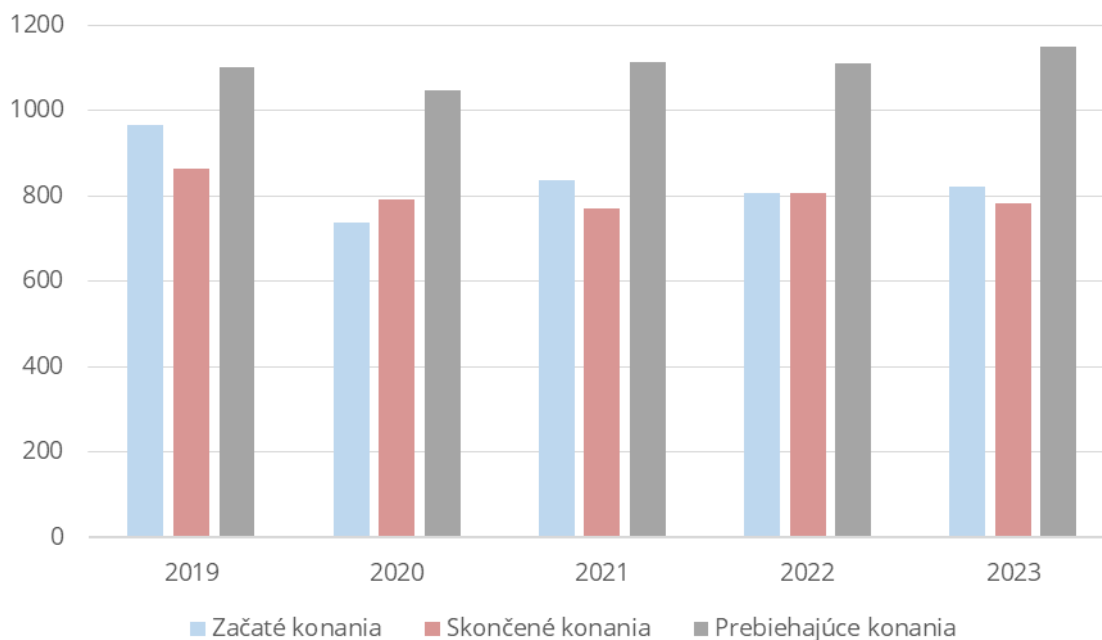
aktom prijatým normotvorcom Únie (v oblasti ochrany životného prostredia a energetickej efektívnosti), ako aj zvýšením počtu žalôb o nesplnenie povinnosti členským štátom: keďže Komisia sa v roku 2023 rozhodla začať niekoľko paralelných konaní o porušení proti niektorým členským štátom, najmä v oblasti **životného prostredia**.

Pokiaľ ide o prejudiciálne konania, najviac otázok, ktoré boli v roku 2023 položené Súdnemu dvoru, sa týkalo oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (82), pričom väčšina z nich sa týkala výkladu pravidiel týkajúcich sa práva na azyl a systému medzinárodnej ochrany. Podobne ako v roku 2022 sa mnohé prejudiciálne otázky týkali oblastí daní (53), ochrany spotrebiteľov (52) a dopravy (40).

Posledné mesiace roku 2023 boli poznačené rokovaniami o legislatívnej žiadosti, ktorú v novembri 2022 zaslal Súdny dvor Európskemu parlamentu a Rade, s cieľom **preniesť na Všeobecný súd prejudiciálnu právomoc Súdneho dvora v šiestich osobitných oblastiach [daň z pridanej hodnoty (DPH), spotrebné dane, colný kódex a colné zaradenie tovaru v kombinovanej nomenklatúre, náhrada a pomoc cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla a v prípade meškania alebo zrušenia dopravných služieb, ako aj systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov]** a jednak rozšíriť pôsobnosť mechanizmu predchádzajúceho prijatia odvolaní proti rozhodnutiam Všeobecného súdu, ktorý nadobudol účinnosť v máji 2019.

Ako zdôraznil pán Koen Lenaerts, predseda Súdneho dvora Európskej únie, „Súdny dvor sa tak bude môcť viac sústrediť na svoje základné úlohy ústavného a najvyššieho súdu Únie. Podobne ako v týchto posledných rokoch sú pre spory predložené Súdnemu dvoru charakteristické citlivé témy, ako je zachovanie hodnôt právneho štátu v kontexte vnútroštátnych súdnych reforiem, azylová a prisťahovalecká politika, ochrana osobných údajov a uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže v digitálnom veku, boj proti diskriminácii alebo environmentálne, energetické a klimatické otázky“.

Všeobecná činnosť Súdneho dvora: začaté, skončené, prebiehajúce konania (2019 – 2023)

Všeobecný prehľad	2019	2020	2021	2022	2023
Začaté konania	966	737	838	806	821
Skončené konania	865	792	772	808	783
Prebiehajúce konania	1 102	1 047	1 113	1 111	1 149

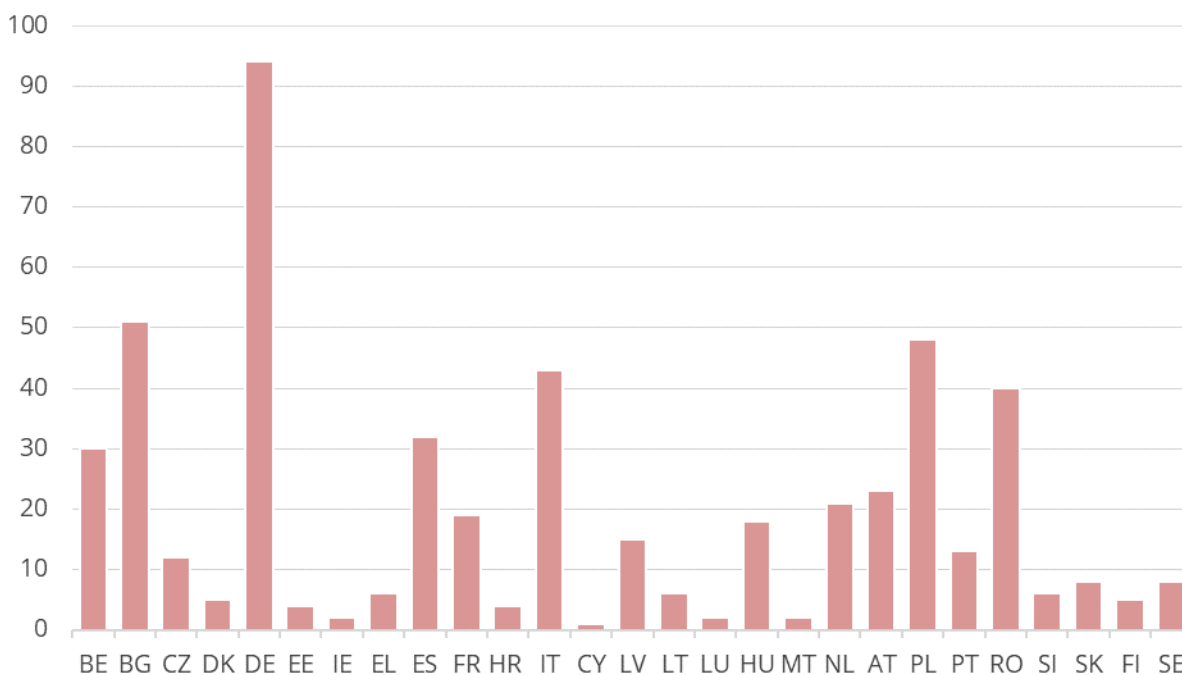
Pokiaľ ide o zemepisný pôvod návrhov na začatie prejudiciálneho konania, ktoré boli Súdnemu dvoru doručené v roku 2023, treba poznamenať, že súde **všetkých členských štátov bez výnimky** sa v priebehu predchádzajúceho roka **obrátili na Súdny dvor**, čo svedčí o životaschopnosti dialógu „medzi súdmi“ zavedeného zmluvami.

V roku 2023 najviac návrhov na začatie prejudiciálneho konania podali súde **v Nemecku (94), Bulharsku (51), Poľsku (48), Taliansku (43), Rumunsku (40), Španielsku (32) a Belgicku (30)**.

Pokiaľ ide o Poľsko, počet návrhov na začatie prejudiciálneho konania podaných v roku 2023 predstavuje najvyšší počet od pristúpenia tohto štátu k Európskej únii pred 20 rokmi, zatiaľ čo počet návrhov na začatie prejudiciálneho konania predložených bulharskými súdmi v roku 2023 sa približuje rekordnému počtu návrhov podaných týmito súdmi v roku 2021 (58 návrhov).

Podobné konštatovanie možno uviesť aj v súvislosti s návrhmi na začatie prejudiciálneho konania, ktoré pochádzajú z Rumunska. Rumunské súde v roku 2023 podali na Súdny dvor nie menej ako 40 návrhov na začatie konania, čo v skutočnosti pripomína aj maximum dosiahnuté v roku 2019, keď bolo na Súdny dvor podaných 49 návrhov.

Návrhy na začatie prejudiciálneho konania podané na Súdny dvor súdmi členských štátov (2023)

BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	SK	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Spolu
30	51	12	5	94	4	2	6	32	19	4	43	1	15	6	2	18	2	21	23	48	13	40	6	8	5	8	518

Všeobecný súd

V roku 2023 nadobudla plnú účinnosť reforma Všeobecného súdu, ktorá zdvojnásobila počet jeho sudcov (nariadenie 2015/2422). Svedčia o tom súdne štatistiky súdu. Všeobecný súd ukončil 904 z 1 271 začatých konaní (868, bez ohľadu na 404 totožných vecí začatých na konci roka, ktoré už boli spomenuté). Okrem toho bola priemerná dĺžka konaní zachovaná na uspokojivej úrovni: v priemere 18,2 mesiaca, čo je ukazovateľ účinného riadenia konaní.

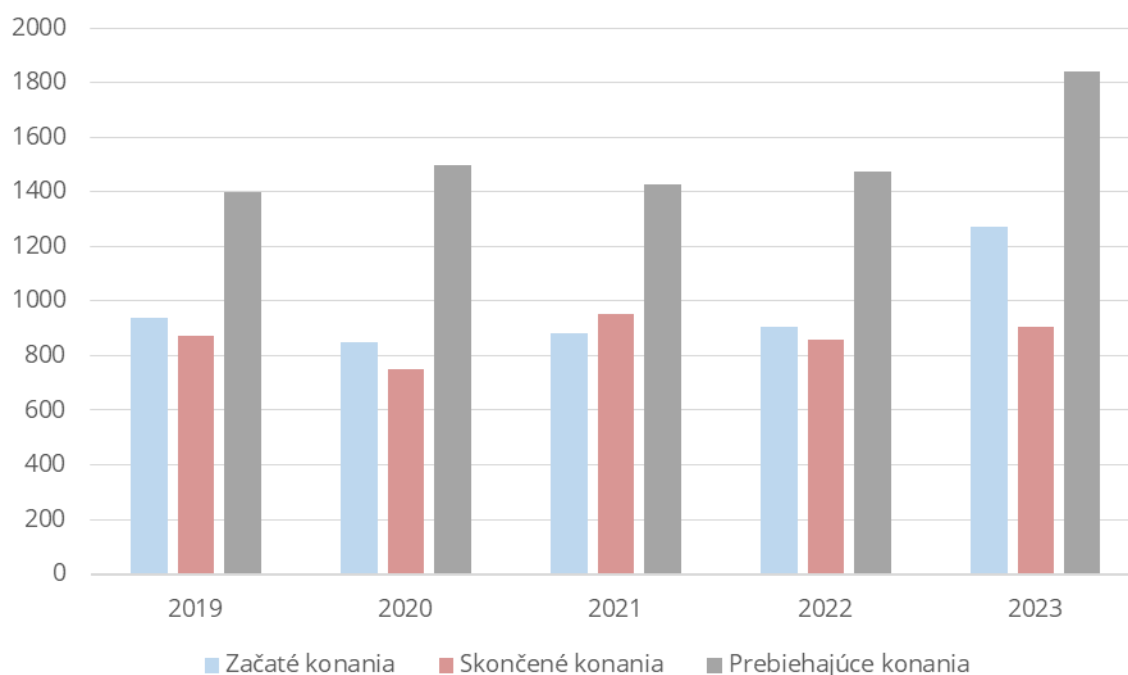
Ako zdôraznil Marc van der Woude, predseda Všeobecného súdu „v priebehu roka 2023 Všeobecný súd pokračoval v procese modernizácie, najmä s cieľom zlepšiť prejednávanie najzložitejších a najzložitejších vecí. Tieto veci, spravidla v oblasti hospodárskeho a finančného práva, si zasluhujú proaktívny prístup, ktorý je prispôsobený tak úrovni pridelovania zdrojov, ako aj z hľadiska plánovania prác. Tento prístup, do ktorého budú zapojení zástupcovia účastníkov konania, umožní skrátiť dĺžku konania a cielenejšie reagovať na očakávania účastníkov konania“.

Pokiaľ ide o oblasti sporov Všeobecného súdu, možno konštatovať nárast najmä v oblasti **duševného vlastníctva** (310 v porovnaní s 270 v roku 2022) a v oblasti hospodárskej a menovej politiky, čo je oblasť, ktorá zahŕňa najmä **bankové právo** (56 nových konaní začatých v roku 2023). Okrem toho spory týkajúce sa **reštriktívnych opatrení** boli naďalej hlavným zdrojom činnosti Všeobecného súdu, ale v menšej miere ako v roku 2022: 63 začatých konaní v roku 2023 v porovnaní so 103 v roku 2022. Prevažná väčšina nových konaní v tejto oblasti (41 zo 63) sa týka série reštriktívnych opatrení, ktoré Európska únia prijala v roku 2022 voči fyzickým osobám a subjektom v súvislosti s konfliktom medzi Ruskom a Ukrajinou. Treba tiež poznamenať, že v roku 2023 vznikol nový spor týkajúci sa regulácie digitálnych trhov a služieb.³

Okrem toho sa potvrdil trend nárastu počtu konaní ukončených rozšírenými rozhodovacími zloženiami pozostávajúcimi z 5 sudcov so 123 vecami (+23 % v porovnaní s rokom 2022), čo predstavuje takmer 14 % všetkých skončených konaní. Treba tiež poznamenať, že jednu vec (T-65/18 RENV, Venezuela/Rada, týkajúcu sa reštriktívnych opatrení z dôvodu situácie vo Venezuele) ukončil Všeobecný súd zasadajúci vo veľkej komore (15 sudcov).

Okrem toho Všeobecný súd v súvislosti s čiastočným prenesením prejudiciálnej právomoci v niektorých špecifických oblastiach a rozšírením mechanizmu predchádzajúceho prijatia odvolaní pracoval v priebehu roka 2023 na potrebných zmenách svojho organizačného usporiadania a svojich budúcich procesných pravidiel.

Všeobecná činnosť Všeobecného súdu: začaté, skončené a prebiehajúce konania (2019 – 2023)

Všeobecný prehľad	2019	2020	2021	2022	2023
Začaté konania	939	847	882	904	1 271
Skončené konania	874	48	951	858	904
Prebiehajúce konania	1 398	1 497	1 428	1 474	1 841

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Kontaktná osoba pre tlač: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Zostaňte v spojení!

¹ Zápisom do registra vecí T-1148/23, PAN Europe/Komisia, podanej 8. decembra 2023.

² Tieto žaloby (T-620/23 až T-1023/23) sa týkajú zmeny systému dobrovoľného doplnkového dôchodkového zabezpečenia európskych poslancov.

³ Traja žalobcovia už podali na Všeobecný súd štyri žaloby proti rozhodnutiam prijatým v rámci konania o označení subjektu za strážcu prístupu: vec [T-1077/23](#), Bytedance/Komisia (pozri takisto tlačovú správu [č. 28/24](#)), T-1078/23, Meta/Komisia, a T-1079/23 a T-1080/23, Apple/Komisia.